

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 17.08.1973, sp. zn. 5 Tz 49/73, ECLI:CZ:NS:1973:5.TZ.49.1973.1

Číslo: 34/1974

Právní věta: Za majetkovou škodu způsobenou trestným činem v zmysle § 43 odst. 1 Tr. por. treba považovať takú majetkovú škodu, ktorej vznik je v príčinnej súvislosti so skutkom uvedeným v obžalovanom návrhu. Na právnom posúdení tohto skutku nezáleží. Nezáleží preto ani na tom, či každá položka skutku, pre ktorý je páchatel stíhaný, sa prejaví v jeho právnom posúdení.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 17.08.1973

Spisová značka: 5 Tz 49/73

Číslo rozhodnutí: 34

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Adhezní řízení, Škoda

Předpisy: 141/1961 Sb. § 43 odst. 2
§ 46

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 34/1974 sb. rozh.

Za „majetkovou škodu způsobenou trestným činom“ v zmysle § 43 odst. 1 Tr. por. treba považovať takú majetkovú škodu, ktorej vznik je v príčinnej súvislosti so skutkom uvedeným v obžalobnom návrhu. Na právnom posúdení tohto skutku nezáleží. Nezáleží preto ani na tom, či každá zložka skutku, pre ktorý je páchatel stíhaný, sa prejaví v jeho právnom posúdení.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR zo 17. augusta 1973 sp. zn. [5 Tz 49/73](#).)

Právoplatným rozsudkom Okresného súdu v Trnave z 9. februára 1972 sp. zn. 3 Ts 48/72 bol obvinený P. G. uznaný za vinného z trestného činu opilstva podľa § 201 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že 22. augusta 1971 pod vplyvom alkoholu viedol požičané osobné motorové vozidlo zn. Škoda MB 1000 ŠPZ BL 92 - 63 patriace Ing. I. W. po štátnej ceste Radošiná - Topolčany tak neopatrne, že v miernej ľavotočivej zákrute vybehol z cesty, narazil do železného zábradlia a poškodil uvedené motorové vozidlo. Za tento trestný čin bol odsúdený na trest zákazu vodičskej činnosti na jeden rok.

Najvyšší súd SSR na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, vyslovil, že konaním, ktoré predchádzalo uvedenému rozsudku, bol porušený zákon v ustanovení § 46 Tr. por.

Z odôvodnenia:

V rámci prieskumnej povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 267 odst. 1 Tr. por. Najvyšší súd SSR preskúmal napadnutý rozsudok tak vo výroku o vine, ako aj vo výroku o treste, hoci sťažnosť pre porušenie zákona v týchto smeroch podaná nebola. Dospel k záveru, že okresný súd na základe dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní postupoval správne, keď obvineného P. G. uznal za vinného z trestného činu opilstva podľa § 201 Tr. zák. Obvinený P. G. sa v kritický deň dopustil protiprávneho konania, ktoré vykazuje všetky zákonné znaky skutkovej podstaty uvedeného trestného činu. Aj uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá zodpovedá zákonným hľadiskám rozhodujúcim pre ukladanie trestov.

V konaní, ktoré rozsudku predchádzalo, však okresný súd nepostupoval správne z hľadiska § 46 Tr. por., ktorý ukladá orgánom činným v trestnom konaní povinnosť poučiť poškodeného o jeho právach a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

Z obsahu spisu vyplýva, že obvinený P. G. spôsobil nárazom do železného zábradlia na zapožičanom osobnom aute, ktorého majiteľom je ing. I. W., škodu, ktorú menovaný uplatňoval už v prípravnom konaní podľa predbežnej kalkulácie Automobilových závodov n. p., opravovňa Bratislava vo výške 14 386,20 Kčs. Už v priebehu tohto konania došlo k nezákonnému postupu, keď náčelník OO-VB Piešťany upovedomil poškodeného prípisom z 15. 11. 1971 v tom zmysle, že obvinený P. G. nie je trestne stíhaný pre spôsobenie škody na vozidle a preto náhradu škody si musí uplatňovať v konaní o občianskoprávných veciach. V tomto nesprávnom postupe pokračoval aj okresný súd, ktorý uznesením vyslovil, že ing. I. W. sa nepripúšťa do konania ako poškodený (§ 206 odst. 3 Tr. por.). V dôsledku tohto nesprávneho postupu nebol poškodený upovedomený o termíne hlavného pojednávania (§ 198 odst. 2 Tr. por.) a ani mu nebol doručený rozsudok okresného súdu (§ 130 odst. 1 Tr. por.).

Podľa názoru Najvyššieho súdu SSR, ing. I. W. bol poškodenou stranou v predmetnom trestnom konaní a preto mu mali byť poskytnuté všetky práva poškodeného.

Z ustanovenia § 43 odst. 2 Tr. por. vyplýva, že ten, komu sa trestným činom spôsobila majetková škoda, pričom vznik škody je v príčinnej súvislosti so skutkom, pre ktorý bol páchatel' stíhaný, môže túto škodu v trestnom konaní uplatňovať, pokiaľ má podľa zákona proti obvinenému nárok na jej náhradu. Orgány činné v trestnom konaní sú povinné poškodeného o jeho právach poučiť a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

Je nesporné, že ing. I. W. utrpel majetkovú škodu, ktorá vznikla trestným činom, a že vznik škody bol v príčinnej súvislosti so skutkom, za ktorý bol obvinený P. G. stíhaný. Chyba v prípravnom konaní a v konaní pred súdom vyplynula z nesprávneho právneho názoru, že proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie len pre trestný čin opilstva podľa § 201 Tr. zák., ktorého zákonné znaky nevyžadujú, aby vznikla majetková škoda. Takéto stanovisko nie je správne. V trestnom konaní možno uplatňovať majetkovú škodu spôsobenú trestným činom, t. j. takú majetkovú škodu, ktorej vznik je v príčinnej súvislosti so skutkom uvedeným v obžalobnom návrhu. Na právnom posúdení skutku nezáleží. Preto nezáleží ani na tom, či každá zložka skutku, pre ktorý je páchatel' stíhaný, sa prejaví v právnom posúdení (napr. či páchatel' bol uznaný za vinného zo všetkých zbíhajúcich sa trestných činov, ktorých znaky boli skutkom naplnené, alebo či v právnom posúdení bolo vyjadrené, že menej závažné trestné činy sú konzumované najprísnejším trestným činom uvedeným v právnom posúdení). Z obžaloby vyplýva, že v žalovanom skutku je obsiahnutá aj tá skutočnosť, že obvinený vybehol s autom

patriacim poškodenému z vozovky, narazil do železného zábradlia a auto poškodil. Treba potom súhlasiť so sťažnosťou pre porušenie zákona, že v rozhodovanom prípade ide o takú majetkovú škodu, ktorej vznik je v príčinnej súvislosti so skutkom uvedeným v obžalobnom návrhu. Na veci nič nemení skutočnosť, že škoda spôsobená obvineným na vozidle, ktorá je vo vlastníctve súkromnej osoby, sa nemohla prejaviť v právnom posúdení skutku, lebo spôsobenie škody z nedbanlivosti na súkromnom motorovom vozidle iného nie je trestným činom ani prečinom.

Najvyšší súd SSR preto vyslovil, že bol porušený zákon v ustanovení § 46 Tr. por.